

Bruselj, 24.10.2017
COM(2017) 650 final/2

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Delovni program Komisije za leto 2018

Načrt za enotnejšo, močnejšo in bolj demokratično Evropo

I. ENOTNEJŠA, MOČNEJŠA IN BOLJ DEMOKRATIČNA UNIJA

Evropa se opazno ponovno krepi. Gospodarstvo okreva že peto leto, okrevanje pa je doseglo prav vse države članice Evropske unije. Gospodarska rast zdaj znaša več kot 2 % za celotno EU in 2,2 % za evroobmočje, kar pomeni, da v zadnjih dveh letih evropsko gospodarstvo raste hitreje kot gospodarstvo Združenih držav. V času tega mandata je bilo ustvarjenih skoraj 8 milijonov novih delovnih mest, med drugim tudi zaradi dela institucij EU, prispevka Evropskega sklada za strateške naložbe, jamstva za mlade in evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter monetarne politike Evropske centralne banke. Zaupanje v Evropsko unijo se vrača. Voditelji so marca v Rimu napovedali, da bodo ustvarili še močnejšo in odpornejšo Evropsko unijo s še večjo enotnostjo in solidarnostjo ter spoštovanjem skupnih pravil.

Evropi se je ponudila priložnost, ki pa ne bo večno na voljo. Da bi kar najbolje izkoristila trenutni zagon, Komisija predstavlja svoj delovni program za naslednjih 14 mesecev do konca leta 2018. Delovni program temelji na načrtu za enotnejšo, močnejšo in bolj demokratično Unijo, ki ga je predsednik Juncker predstavil hkrati s svojim govorom o stanju v Uniji 13. septembra 2017. Program bo Evropi pomagal, da ostane na pravi poti in še naprej dosega rezultate v okviru svoje pozitivne agende, prav tako pa bo zagotavljal, da se bo Evropa še naprej jasno osredotočala na velika vprašanja, pri katerih ima ukrepanje na evropski ravni očitno in dokazljivo dodano vrednost.

Ta Komisija je predstavila že več kot 80 % predlogov, ki so bistveni za dokončanje enotnega digitalnega trga, energetske unije, unije kapitalskih trgov, bančne unije, varnostne unije in celovite evropske migracijske politike¹. Prednost je zdaj treba nameniti prenosu predlogov v zakonodajo in izvajanju zakonodaje. Prej ko bosta Evropski parlament in Svet zaključila zakonodajne postopke, prej bodo državljani in podjetja občutili koristi našega skupnega dela. Komisija bo zato podvojila svoja prizadevanja in sozakonodajalca podprla pri vsakem koraku tega postopka.

Delovni program za leto 2018 se osredotoča na dva vidika. Prvič, program določa omejeno število ciljno usmerjenih zakonodajnih ukrepov za dokončanje našega dela na prednostnih področjih politik v naslednjih mesecih. Komisija bo vse zakonodajne predloge predložila najpozneje do maja 2018. Tako bosta imela Evropski parlament in Svet dovolj časa in manevrskega prostora, da zaključita zakonodajno delo, preden bodo Evropejke in Evropejci na evropskih volitvah junija 2019 demokratično glasovali o naših skupnih dosežkih.

Drugič, delovni program predstavlja tudi številne pobude, ki so daljnosežnejše, saj mora nova Unija s 27 državami članicami oblikovati svojo prihodnost do leta 2025. Te pobude odražajo razpravo, ki se je začela z belo knjigo Komisije o prihodnosti Evrope in govorom o stanju

¹ „The European Commission at mid-term: State of play of President Juncker’s ten priorities“ (Evropska komisija na polovici mandata: stanje na področju desetih prednostnih nalog predsednika Junckerja), poročilo Evropskega parlamenta, 11. julij 2017.

v Uniji. Uresničimo jih lahko, če se v celoti opremo na še neizkoriščen potencial Lizbonske pogodbe². Pri vseh teh pobudah bomo rezultate predložili do konca mandata.

Tako kot v prejšnjih letih so v delovnem programu prav tako navedeni številni predlogi, ki sledijo pregledu v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT) in upoštevajo mnenja platforme REFIT. Da bi se lahko zakonodajalca osredotočila na predloge, ki so resnično pomembni, je v tem delovnem programu navedenih precej predlogov v obravnavi, za katere predlagamo, da se umaknejo, saj ni mogoče pričakovati dogovora v zvezi z njimi v Evropskem parlamentu in Svetu, ne služijo več svojemu namenu ali so tehnično zastareli. S tem delovnim programom se nadaljuje tudi postopek razveljavitve zakonodajnih aktov, ki so postali zastareli³. Obenem objavljamo pregled agende Komisije za boljšo pravno urejanje in njene rezultate⁴ ter pregled stanja programa REFIT, ki podrobno navaja naše ukrepe na podlagi mnenj platforme REFIT ter tekoča prizadevanja za oceno in pregled veljavne zakonodaje.

II. DOKONČANJE 10 PREDNOSTNIH NALOG JUNCKERJEVE KOMISIJE IN DOSEGANJE REZULTATOV NA TEM PODROČJU⁵

Nova spodbuda za delovna mesta, rast in naložbe

Povrnitev zaupanja in naraščanje naložb v Evropi sta bila ključnega pomena za izboljšanje gospodarskih obetov. Po vsej Evropi so se tako ustvarjala nova delovna mesta, povečala se je gospodarska rast, spodbudil se je razvoj tako fizične kot digitalne infrastrukture in pospešil se je prehod Evrope na čisto energijo. Zdaj moramo svoja prizadevanja za okrepitev naložb nadaljevati. Naložbeni načrt za Evropo ima pomembno vlogo pri uresničevanju projektov, podpiranju malih in srednjih podjetij ter ustvarjanju novih delovnih mest. Na tej podlagi moramo hitro doseči rezultate pri predlogu „EFSI 2.0“ in predlogu omnibus⁶, da se poenostavi kombiniranje evropskih strukturnih in investicijskih skladov z Evropskim skladom za strateške naložbe. Porast naložb pa ne bo trajen, če ga ne bodo spremljale strukturne reforme. Zato bomo opravili analizo takih reform, ki bodo usmerjene v zagotavljanje naložb. Komisija bo tudi še naprej uporabljala evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik ter spodbujanje strategije rasti, ki zagotavlja naložbe, zdrave javne finance in strukturne reforme.

Evropsko gospodarstvo je odvisno od konkurenčnosti svoje industrije. Evropska komisija je na podlagi mnenj zainteresiranih strani predstavila prenovljeno strategijo za industrijsko

² V Prilogi 1 (Nove pobude) in Prilogi 3 (Prednostni predlogi v obravnavi) je podroben seznam teh predlogov.

³ Priloga 4 vsebuje podroben seznam predlaganih umikov, Priloga 5 pa seznam načrtovanih razveljavitev.

⁴ Sporočilo o dokončanju agende za boljše pravno urejanje: boljše rešitve za boljše rezultate (COM(2017) 651).

⁵ Komisija bo svoje komunikacijske dejavnosti v letu 2018 osredotočila na svoje prednostne naloge na podlagi ukrepov za institucionalno komuniciranje v letih 2017–2018 v skladu z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014–2020 (C(2016) 6838 z dne 25. oktobra 2016), s posebnim poudarkom na načrtu k Sibiuu.

⁶ Predlog EFSI 2.0 – COM(2016) 597; predlog omnibus – COM(2016) 605.

politiko v Evropi⁷. Prizadevali si bomo podpreti inovacije, delovna mesta in rast v okviru strategije za krožno gospodarstvo⁸, ki lahko izredno koristi našemu gospodarstvu, konkurenčnosti in okolju. Za okrepitev dela na tem področju bomo predložili omejeno število predlogov, ki se bodo zlasti osredotočali na naš način proizvodnje in uporabe plastike, da bi bila do leta 2030 vsa plastična embalaža takšna, da bi jo bilo mogoče reciklirati, ter na način ponovne uporabe voda in upravljanje pitne vode. Predlagali bomo tudi okvir za spremljanje napredka pri razvoju krožnega gospodarstva. Kot del sektorskega pristopa k boljšemu pravnemu urejanju bomo odpravili pravne, tehnične in praktične ovire na področju medsebojnega delovanja zakonodaje o kemikalijah, izdelkih in odpadkih. Še naprej bomo ocenjevali strategijo za biogospodarstvo iz leta 2012⁹ in preučili, kako bi jo bilo najbolje nadgraditi, vključno z razširitvijo njenega področja uporabe.

Kljub temu, da se splošne gospodarske razmere znatno izboljšujejo, se mora Evropska unija soočiti s posledicami krize in večjo rast preoblikovati v nova delovna mesta, pravičnost in nove priložnosti za vse. Ta Komisija je postavila temelje za obravnavanje tega izziva, na primer s programom znanj in spretnosti za Evropo¹⁰. Zdaj moramo to agendo prenesti na raven držav članic in regionalno raven ob podpori Evropskega socialnega sklada, pri tem pa posebno pozornost nameniti osnovnim znanjem in spretnostim ter digitalnim spretnostim.

Povezan enotni digitalni trg

360 milijonov Evropejcev vsak dan uporablja internet za delo, študij, nakupe ali vzdrževanje stikov, zato Evropa potrebuje resnično enoten digitalni trg. Komisija je od maja 2015 v ta namen predložila že 24 zakonodajnih predlogov, od katerih sta jih sozakonodajalca do danes sprejela samo šest. Zdaj mora biti prednost namenjena temu, da Evropski parlament in Svet čim prej sprejmeta predloge v obravnavi, zlasti o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah, predlagani reformi avtorskih pravic in direktivi o digitalnih vsebinah. Evropa mora okrepiti sodelovanje pri upravljanju spektra, da bi vzpostavila vrhunska visokohitrostna fiksna in mobilna omrežja (5G), prav tako pa mora doseči bolj usklajeno razpoložljivost spektra do leta 2020 z doslednimi regulativnimi in gospodarskimi pogoji. Za dokončanje enotnega digitalnega trga bomo predstavili tudi predlog o poštenosti v odnosih med platformami in podjetji, pobudo za ukrepanje proti lažnim novicam in revidirane smernice o pomembni tržni moči v sektorju elektronskih komunikacij.

Uspeh enotnega digitalnega trga je konec koncev odvisen od zaupanja Evropejk in Evropejcev. Kibernetški napadi so vedno pogostejši in Evropejke in Evropejci se na spletu srečujejo z novimi in raznolikimi grožnjami. V odziv na to je Komisija 13. septembra že predstavila vrsto predlogov za boljšo zaščito državljanek in državljanov pred grožnjami, ki jih lahko predstavljajo nove tehnologije¹¹. Ta sveženj bomo dokončali ter stabilnost naših

⁷ Sporočilo o vlaganju v pametno, inovativno in trajnostno industrijo – prenovljena strategija EU na področju industrijske politike (COM(2017) 479).

⁸ Poročilo o izvajanju akcijskega načrta za krožno gospodarstvo (COM(2017) 33).

⁹ Sporočilo o inovacijah za trajnostno rast: biogospodarstvo za Evropo (COM(2012) 60).

¹⁰ Sporočilo o novem programu znanj in spretnosti za Evropo (COM(2016) 381).

¹¹ Odpornost, odvratanje in obramba: okrepitev kibernetске varnosti za EU (JOIN(2017) 450).

gospodarstev in demokracij zaščitili pred kibernetскими grožnjami z vzpostavitvijo mreže kompetenčnih centrov za kibernetisko varnost. Obenem bo Komisija še naprej osredotočena na kar najboljše uresničevanje priložnosti, ki jih ponujajo nove tehnologije, kot so visokozmogljivo računalništvo in avtomobili brez voznika. Razmislili bomo tudi o tem, kako bi lahko kar najboljše izkoristili umetno inteligenco, ki bo imela v naših gospodarstvih in družbah vedno večjo vlogo.

Trdna energetska unija s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost

Pri uresničevanju energetske unije smo znatno napredovali. Zdaj je treba prednost nameniti sprejetju svežnja za čisto energijo za vse Evropejce¹², predstavljenega decembra 2016, in predlogov za posodobitev naših politik o podnebnih spremembah. Komisija si bo še naprej prizadevala za izboljšanje zanesljivosti oskrbe z energijo in delovanja notranjega trga. Predlagali bomo skupna pravila za plinovode, ki vstopajo na evropski notranji trg plina. Ko bo Svet sprejel trden mandat, ki smo ga priporočili, se bomo z Rusijo dogovorili o ključnih načelih za izvajanje projekta plinovoda Severni tok 2. Na področju prometa se bo Komisija osredotočila na nove standarde glede emisij CO₂ za avtomobile, kombinirana vozila in težka gospodarska vozila. Nadaljevali bomo delo v zvezi z baterijami in infrastrukturo za alternativna goriva, saj priznavamo njihovo strateško vlogo v prehodu na čisto mobilnost in čisto energijo.

Bolj povezan in pravičnejši notranji trg z okrepljeno industrijsko bazo

Dobro delujoč enotni trg je v samem središču evropskega projekta. Omogoča bolj prosto gibanje ljudi ter bolj prosti pretok blaga, storitev in kapitala. Podjetjem nudi poslovne priložnosti, potrošnikom pa večjo izbiro in nižje cene. Komisija bo svoja prizadevanja v naslednjem letu osredotočila na revizijo prava družb EU, da bi podprla podjetja z jasnimi, sodobnimi in učinkovitimi pravili. Še naprej si bomo prizadevali za zaščito nacionalnih proračunov pred škodljivimi davčnimi praksami. To vključuje posodobljena pravila za določanje stopenj DDV, nova pravila o upravnem sodelovanju med državami članicami na področju DDV, predlog za poenostavitev sistema DDV za mala in srednja podjetja ter pravila za obdavčitev dobičkov, ki jih multinacionalne družbe ustvarijo v digitalnem gospodarstvu. Komisija bo prav tako predlagala ukrepe za izboljšanje delovanja prehranske verige, da bi kmetom pomagala okrepiti njihov položaj na trgu in jih zaščitila pred prihodnjimi pretresi.

Za dokončanje unije kapitalskih trgov¹³ bomo predstavili predloge za obravnavanje povezave med finančnim poslovanjem in tehnologijo ter predlagali pravila o množičnem in medsebojnem financiranju. Olajšali bomo uporabo kritih obveznic in zmanjšali ovire za čezmejno distribucijo investicijskih skladov, prav tako pa bomo predstavili pobudo za trajnostno financiranje. Predlagali bomo nova pravila o čezmejnih plačilih za valute, ki niso evro. To bo pomagalo zagotoviti, da bodo vsi Evropejci plačevali nižje pristojbine pri prenosu denarja v tujino ali dvigu denarja na bankomatih na potovanju.

¹² Čista energija za vse Evropejce (COM(2016) 860).

¹³ Ukrepi, predvideni za dokončanje unije kapitalskih trgov, so bili napovedani v vmesnem pregledu iz junija 2017 (glej COM(2017) 292).

Če želimo zagotoviti, da bodo socialna pravičnost in pravice delavcev prepoznavne značilnosti enotnega trga, je treba še marsikaj storiti. Komisija bo izzive mobilnosti delavcev in usklajevanja sistemov socialne varnosti obravnavala s predlogom za Evropski organ za delo in večnamensko evropsko številko socialnega zavarovanja, ki bo poenostavila interakcije državljanov z upravami na številnih različnih področjih. Za zapolnitev trenutnih vrzeli bomo predlagali posodobitev sistemov socialne varnosti ob upoštevanju novih oblik dela, da bi vsakdo, ki dela, ne glede na njegov zaposlitveni status, lahko prispeval v sistem in imel dostop do socialne zaščite. Komisija bo za dodatno varstvo in zaščito delavcev na enotnem trgu predlagala okrepljene obveznosti pisnega obveščanja zaposlenih o njihovih delovnih pogojih.

Prav tako moramo bolje zaščititi državljanke in državljane. K temu bomo prispevali tako, da bomo predstavili skupni akcijski načrt za nacionalne politike cepljenja. Ta bo države članice podprl pri izvajanju programov cepljenja ter prispeval k zmanjšanju nenaklonjenosti cepljenju in večji oskrbi s cepivi.

Bolj poglobljena in pravičnejša ekonomska in monetarna unija

Da bi ohranili zagon pri okrevanju, bo Komisija priporočila na splošno nevtralno fiskalno naravnost v evroobmočju z nadaljnjim poudarkom na krepitvi ekonomske in socialne konvergence in odpornosti. Nadaljevali bomo tudi delo za oblikovanje bolj poglobljene in pravičnejše ekonomske in monetarne unije ter za okrepitev njene demokratične odgovornosti. Ekonomska in monetarna unija je naše najboljše orodje za to, da Evropa postane uspešnejša, in za zaščito evropskih državljanek in državljanov pred prihodnjimi gospodarskimi pretresi. Komisija bo pred koncem leta 2017 predlagala obsežen sveženj ukrepov za nadaljevanje tega dela.

V tem svežnju bomo med drugim predlagali, da se evropski mehanizem za stabilnost vključi v pravni okvir Evropske unije, da bi se povečala njegova demokratična odgovornost in hkrati okrepila njegova vloga in postopek odločanja. Naš cilj mora biti pravi Evropski denarni sklad, ki se bo sposoben odzvati na krizne razmere ter ki bo lahko deloval poleg uveljavljenih orodij za vsakodnevno usklajevanje ekonomskih politik in nadzornih orodij. Prav tako bomo predlagali oblikovanje posebne proračunske vrstice za evroobmočje v okviru proračuna EU s štirimi funkcijami: pomoč pri strukturnih reformah, funkcija stabilizacije, varovalni mehanizem za bančno unijo in konvergenčni instrument za predpristopno podporo državam članicam na njihovi poti k članstvu v evroobmočju. Predlagali bomo tudi, da se vsebina Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji vključi v zakonodajo EU, kot je bilo dogovorjeno leta 2012, ob upoštevanju ustrezne prožnosti, ki jo omogoča Pakt za stabilnost in rast in ki jo je Komisija opredelila od januarja 2015. Naša ekonomska in monetarna unija bo močnejša le, če bosta šli solidarnost in odgovornost z roko v roki.

Dokončanje bančne unije, ki je uspešna tako pri zmanjšanju kot pri delitvi tveganja v bančnem sektorju, je še eden od ključnih stebrov tega dela. Komisija je nedavno oblikovala ambiciozno, a uresničljivo pot k zagotovitvi dogovora o vseh nedokončanih elementih bančne

unije, zlasti o evropskem sistemu jamstva za vloge, na podlagi obstoječih zavez Sveta¹⁴, predstavili pa bomo tudi nove predloge za obravnavanje slabih posojil in uvedbo vrednostnih papirjev EU, kritih z državnimi obveznicami. Dokončana bančna unija bo skupaj z unijo kapitalskih trgov pomagala vzpostaviti stabilen in povezan finančni sistem, ki ga državljani in podjetja potrebujejo.

Evropski steber socialnih pravic¹⁵ bo dal nov zagon konvergenčnemu procesu pri zagotavljanju boljših delovnih in življenjskih pogojev v državah članicah. Obenem bo na vseh ravneh spodbujal socialno agendo EU in nam pomagal pri skupnem razumevanju socialne pravičnosti na našem enotnem trgu, torej doseganju „unije socialnih standardov“, h kateri je pozval predsednik Juncker v svojem govoru o stanju v Uniji iz leta 2017. Tako z veseljem pričakujemo razglasitev evropskega stebra socialnih pravic na novembrskem socialnem vrhu v Göteborgu. Novi pregled socialnih kazalnikov, ki se vzpostavlja skupaj z evropskim stebrom socialnih pravic, bomo vključili v proces evropskega semestra, da bomo lahko ustrezno spremljali napredek na tem področju.

Uravnotežena in progresivna trgovinska politika za izkoriščanje globalizacije

Kot največja trgovinska sila na svetu je Evropa odvisna od odprte in pravične trgovine s partnerji z vsega sveta. Naš cilj je progresivna in ambiciozna trgovinska agenda, ki bo vzpostavljala ravnovesje med odprtostjo in vzajemnostjo ter uveljavljanjem socialnih in okoljskih standardov. Trgovinski sporazumi EU ustvarjajo nova delovna mesta in rast. V tem okviru bomo nadaljevali pogajanja z Mercosurjem in Mehiko ter sodelovali z Evropskim parlamentom in državami članicami za zagotovitev, da se sporazumi dosežejo in ustrezno izvajajo, da bodo lahko zares prinesli navedene koristi, vključno s sporazumi z Japonsko, Singapurjem in Vietnamom. Prav tako želimo napredovati pri trgovinskih pogajanjih z Avstralijo in Novo Zelandijo, ko bo Svet odobril mandata, ki ju je priporočila Komisija. Vendar pa nismo naivni zagovorniki proste trgovine. To leto si bomo še naprej prizadevali, da bi se v odnosih s tretjimi državami ohranili in spodbujali visoki evropski standardi in da bi se na svetovni ravni zagotovili enaki konkurenčni pogoji za evropska podjetja in delavce. V zvezi s tem je bistvenega pomena, da Evropski parlament in Svet hitro sprejmeta predloga v obravnavi o posodobitvi instrumentov trgovinske zaščite in pregledu neposrednih tujih naložb v EU¹⁶.

Območje pravosodja in temeljnih pravic, zasnovano na medsebojnem zaupanju

Uspeh notranjega trga je konec koncev odvisen od zaupanja. To zaupanje se lahko hitro izgubi, če potrošniki menijo, da ni na voljo pravnih sredstev za primer škode. Komisija bo zato predstavila nov dogovor za potrošnike, da bi se okrepila sodno izvrševanje pravic potrošnikov in zunajsodno reševanje sporov v zvezi z njimi ter olajšala usklajevanje in učinkovito ukrepanje nacionalnih organov za varstvo potrošnikov. Nadaljevali bomo tudi delo za zaščito žvižgačev.

¹⁴ Sporočilo o dokončanju bančne unije (COM(2017) 592).

¹⁵ Sporočilo o vzpostavitvi evropskega stebra socialnih pravic (COM(2017) 250).

¹⁶ Glej Prilogo 3 o prednostnih predlogih v obravnavi.

Unija si prizadeva za spodbujanje dobrobiti državljanek in državljanov, kar pomeni prispevanje k njihovi varnosti. Zadnje leto je imela ključno vlogo pri varovanju državljanek in državljanov pred naravnimi nesrečami, ki jo mora opravljati še naprej. Mehanizem Unije na področju civilne zaščite je dokaz evropske solidarnosti znotraj in zunaj meja Unije. Predlagali bomo okrepitev tega mehanizma in dodelitev lastnih operativnih zmogljivosti, da bi lahko Unija svojim državljanom in državljanom zagotavljala boljšo podporo v kriznih in izrednih razmerah na kar najbolj učinkovit način in s kar najmanjšo birokracijo.

Dokončanje varnostne unije je prednostna naloga. Medtem ko smo pri boju proti terorizmu resnično napredovali, bomo predstavili predloge za izboljšanje čezmejnega dostopa organov kazenskega pregona do elektronskih dokazov in finančnih podatkov ter nadalje okrepili pravila v zvezi s predhodnimi sestavinami za eksplozive, ki jih teroristi uporabljajo za doma izdelano orožje. Še naprej bomo spodbujali sodelovanje s podjetji, ki upravljajo družbene medije, pri odkrivanju in odstranjevanju terorističnih in drugih nezakonitih spletnih vsebin ter po potrebi predlagali zakonodajo o odstranjevanju terorističnih vsebin. Komisija bo države članice še naprej podpirala pri preprečevanju radikalizacije in izvajanju akcijskega načrta za zaščito javnih prostorov¹⁷, pripravlja pa tudi nadaljnje ukrepe za izboljšanje varnosti potnikov v železniškem prometu. S predlogom o interoperabilnosti informacijskih sistemov nadalje krepimo prizadevanja, da bi Evropska unija postala varnejša družba, ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic.

Izmenjava informacij in podatkov je bistvena značilnost naših družb in vse bolj čezmejni pojav. Komisija bo dokončala svoje smernice o nadaljnjih korakih v zvezi s hrambo podatkov. V začetku leta 2018 namerava sprejeti tudi sklep o ustreznosti varstva podatkov za Japonsko, da bi zagotovila prosti pretok osebnih podatkov med EU in Japonsko, kar je sestavni del našega okrepljenega gospodarskega partnerstva.

Komisija ponovno poudarja svojo zavezanost schengenskem sistemu in se namerava vrniti k schengenski ureditvi takoj, ko bo to mogoče, pri čemer bo v celoti upoštevala sorazmerne varnostne zahteve držav članic. V ta namen je bistvenega pomena, da Evropski parlament in Svet hitro sprejmeta predlog Komisije o spremembi Zakonika o schengenskih mejah.

V smeri nove migracijske politike

Pri izvajanju evropske agende o migracijah smo na dobri poti. Evropski parlament in Svet morata predloge, ki so že bili predloženi, obravnavati prednostno. Zlasti reforma dublinskega sistema¹⁸ je ključnega pomena za oblikovanje skupnega evropskega azilnega sistema, ki temelji na solidarnosti in zagotavlja delitev odgovornosti. Podpiramo prizadevanja Evropskega parlamenta in Sveta, da bi delo v zvezi z reformo skupnega evropskega azilnega sistema zaključila do junija 2018.

¹⁷ Akcijski načrt za varovanje javnih prostorov (COM(2017) 612).

¹⁸ Predlog uredbe o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (COM(2016) 270).

Za doseganje rezultatov na področju zunanje komponente naših migracijskih politik bo ključnega pomena partnerski okvir za migracije. Za učinkovitejše ukrepe EU za vračanje oseb, ki nimajo pravice do bivanja v EU, so potrebna odločna prizadevanja držav članic in tretjih držav. Predložili smo načrt za zunanje naložbe¹⁹, ki bo podprl novo generacijo naložb v naše sosodstvo in afriško celino. Zdaj bomo hitro napredovali pri njegovem izvajanju, da bi podprli trajnostne lokalne projekte.

Evropa potrebuje učinkovite pravne poti, da bi zagotovila alternativo ljudem, ki tvegajo svoja življenja, kar izkoriščajo tihotapske mreže. S povečanjem števila preselitev se bo EU verodostojno odzvala na potrebo ljudi po zaščiti. Evropa kot celina, ki se stara, potrebuje zakonite migracije, da bi premostila demografsko vrzel in vrzel v znanjih in spretnostih. Na tem področju je EU močnejša, če ukrepa enotno, kot če države članice delujejo posamično. Čim prej bi bilo treba doseči dogovor o predlogu o vstopu in prebivanju državljanov tretjih držav za namene visoko usposobljene zaposlitve („predlog o modri karti“²⁰). Komisija bo leta 2018 predstavila potrebna predloga za spremembo vizumskega zakonika in posodobitev vizumskega informacijskega sistema, v tem okviru pa umaknila predloga o vizumskem zakoniku in popotniškem vizumu²¹.

Močnejši svetovni akter

Evropa je še vedno vzor miru in stabilnosti, vendar lastne varnosti ne smemo nikoli jemati za samoumevno. Na področju obrambe moramo tesneje sodelovati in uporabiti vsa orodja, ki so nam na voljo, vključno s proračunom EU. Za večjo inovativnost in sodelovanje evropske obrambne industrije obstajajo trdni poslovni in varnostni argumenti. Pri tem delu mora imeti ključno vlogo Evropski obrambni sklad. Komisija bo prednost namenila hitremu izvrševanju sklada ter predlogu za program za razvoj evropske obrambne industrije²².

Prizadevali si bomo za odnose s ključnimi partnericami, kot sta Indija in Latinska Amerika, ter jih utrdili. Da bi izboljšali povezave z Azijo na vseh področjih, bomo predlagali strategijo za okrepitev povezljivosti med celinama. Izrednega pomena je tudi naše dolgoletno partnerstvo z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami. Prizadevali si bomo za obnovitev tega partnerstva v letu 2020, da bi ga prilagodili hitro spreminjajočim se svetovnim razmeram in ga preoblikovali v trdno in sodobno politično zvezo. Skupaj se bomo trudili za naše skupne interese in za okrepitev svetovnega reda, ki temelji na pravilih. Zgodovinski jedrski dogovor z Iranom je odprl pot za obnovitev širših odnosov med EU in Iranom, nadgradili pa bomo tudi odnose z Irakom.

Unija demokratičnih sprememb

¹⁹ Sporočilo o krepitvi evropskih naložb za delovna mesta in rast: druga faza Evropskega sklada za strateške naložbe in nov evropski načrt za zunanje naložbe (COM(2016) 581).

²⁰ Predlog direktive o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visoko usposobljene zaposlitve (COM(2016) 378).

²¹ Predlog uredbe o vizumskem zakoniku Unije (COM(2014) 164); predlog uredbe o popotniškem vizumu ter spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in uredb (ES) št. 562/2006 in (ES) št. 767/2008 (COM(2014) 163).

²² Predlog uredbe o ustanovitvi evropskega programa za razvoj obrambne industrije v podporo konkurenčnosti in inovacijski zmogljivosti obrambne industrije EU (COM(2017) 294).

Unija demokratičnih sprememb je osrednja zaveza te Komisije. Komisija je znatno okrepila svoja prizadevanja za sodelovanje z državljanke in državljani v okviru 312 dialogov z državljani, z obširnejšimi posvetovanji z vsemi zainteresiranimi stranmi v okviru agende za boljše pravno urejanje in s predlogom revizije evropske državljanske pobude²³, da bi bila bolj dostopna in uporabniku prijazna. Pred manj kot enim letom smo ustanovili evropsko solidarnostno enoto²⁴, ki več tisoč mladim že nudi nove priložnosti po vsej Evropski uniji, saj jim pomaga, da se angažirajo v družbi, ki jih obkroža, in da razvijajo znanje in spretnosti na začetku svoje poklicne poti. Zdaj jo je treba do konca leta umestiti na trdno pravno podlago.

Za demokratično legitimnost sta osrednjega pomena tudi preglednost in odgovornost. Komisija je pri tem zgled v svojih odnosih z zastopniki interesov ter Evropski parlament in Svet poziva, da hitro dosežeta soglasje o medinstitucionalnem sporazumu o obveznem registru za preglednost²⁵ za vse tri institucije. Z Evropskim parlamentom in Svetom bomo tvorno sodelovali, da bi se dogovorili o predlaganih spremembah uredbe o postopku v odboru²⁶ ter uredbe o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij²⁷.

III. REZULTATI, KI JIH MORAMO DOSEČI DO LETA 2025: ENOTNEJŠA, MOČNEJŠA IN BOLJ DEMOKRATIČNA UNIJA

Med dokončevanjem sedanje agende moramo obenem oblikovati Unijo prihodnosti. Čeprav je v tem delovnem programu načrtano, kaj moramo skupaj storiti v naslednjih štirinajstih mesecih, prav tako predlagamo vrsto pobud, ki so usmerjene bolj dolgoročno, v obdobje do leta 2025 in pozneje.

30. marca 2019 bo nastala nova Evropa s 27 državami članicami. Dana nam je bila priložnost, da to novo Evropo sooblikujemo. Le nekaj tednov pozneje, junija 2019, se bodo Evropejke in Evropejci odpravili na volišča. S svojim delom v tem obdobju moramo zagotoviti, da bo takrat, ko bodo glasovali, ta nova Evropa izpolnjevala njihova pričakovanja in dosegala rezultate pri vprašanjih, ki so zanje najpomembnejša. To je cilj, ki si ga je Komisija zastavila v načrtu k Sibiuu za enotnejšo, močnejšo in bolj demokratično Unijo²⁸. Ta načrt se odraža tudi v agendi voditeljev, ki je bila sprejeta 19. oktobra na zasedanju Evropskega sveta, in naj bi privedel do konkretnih rezultatov na posebnem vrhu v Romuniji 9. maja 2019. Politični prispevek Komisije k načrtu so dosežki v okviru tega delovnega programa. Ukrepati moramo zdaj, zato bodo vsi navedeni daljnosežni predlogi predstavljeni v tem mandatu. Pri tem se

²³ Predlog uredbe o evropski državljanski pobudi (COM(2017) 482).

²⁴ Predlog uredbe o določitvi pravnega okvira evropskih solidarnostnih enot (COM(2017) 262).

²⁵ Predlog medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost (COM(2016) 627).

²⁶ Predlog uredbe o spremembi uredbe o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (COM(2017) 085).

²⁷ Predlog uredbe o spremembi uredbe o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij (COM(2017) 481).

²⁸ Predstavljen s pismom o nameri 13. septembra 2017.

bomo oprli na še neizkoriščeni potencial sedanjih Pogodb, ki nam omogoča, da napredujemo hitro in ambiciozno.

Z Evropskim parlamentom in Svetom ter nacionalnimi parlamenti bomo sodelovali pri razpravi o tem načrtu in njegovem razvoju ter skupnem delu pri navedenih pobudah. Med celotnim postopkom bomo še naprej nadgrajevali demokratično in vključujočo razpravo, ki se je začela z belo knjigo o prihodnosti Evrope²⁹ in poznejšimi razmisleki³⁰, v katerih so bile opredeljene možnosti na ključnih področjih. Vsak državljan ima priložnost, da prispeva k prihodnosti Evrope in neposredno izrazi svoje mnenje o tem, kako bi morali skupaj nadaljevati pot.

Enotnejša Unija

V času mandata te Komisije bomo sprejeli vse potrebne ukrepe za razširitev schengenskega območja prostega gibanja na Bolgarijo in Romunijo, da bi jima zagotovili enake možnosti, kot jih imajo druge države članice. Tudi Hrvaški bi morali omogočiti, da postane polnopravna članica schengenskega območja, ko bo izpolnjevala vsa merila. Podobno je evro zamišljen kot enotna valuta Evropske unije kot celote. Našo celino mora združevati in ne deliti. Biti mora več kot le valuta skupine izbranih držav. Državam članicam, ki želijo prevzeti evro, bi morali omogočiti, da to storijo, zato bomo predlagali nov instrument za pristop k evru, ki bo nudil tehnično in finančno pomoč.

Čeprav je jasno, da v času mandata te Komisije in tega Parlamenta ne bo nove širitve EU, saj nobena od držav kandidat na to še ni pripravljena, moramo vsem državam Zahodnega Balkana zagotoviti verodostojno evropsko perspektivo. Obiti članstva v EU so namreč resnično gonilo reform in stabilnosti v tej regiji. V tem okviru bo Komisija predstavila strategijo za pristop Srbije in Črne gore k EU, ki sta vodilni kandidati na Zahodnem Balkanu.

Močnejša Unija

Močnejši Uniji je treba zagotoviti primerna finančna sredstva, da bo lahko še naprej dosegala rezultate pri svojih politikah. Unija se je v zadnjih letih temeljito spremenila, spremenili pa so se tudi izzivi, s katerimi se sooča. Naša Unija potrebuje proračun, ki nam bo lahko pomagal pri uresničevanju naših ambicij, kar se mora odražati tudi v večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2020. Unija mora premagati težave, ki so povezane z bližajočim se izstopom Združenega kraljestva, prav tako pa mora imeti orodja za izkoriščanje prednosti novih in nastajajočih tehnologij, razvoj prave obrambne unije ter nadaljnje obravnavanje varnostnih vprašanj in vprašanja migracij. Po razpravah kolegija (januarja 2018) in voditeljev EU (februarja 2018) o političnih usmeritvah bomo maja naslednje leto ob upoštevanju priporočil iz Montijevega poročila pripravili celovit predlog za naslednji večletni proračun EU, vključno

²⁹ Bela knjiga o prihodnosti Evrope (COM(2017) 2025).

³⁰ Razmislek o socialni razsežnosti Evrope (COM(2017) 206), Razmislek o izkoriščanju globalizacije (COM(2017) 240), Razmislek o poglobitvi ekonomske in monetarne unije (COM(2017) 291), Razmislek o prihodnosti evropske obrambe (COM(2017) 315), Razmislek o prihodnosti financ EU (COM(2017) 358).

za lastna sredstva. Naš cilj je zaključiti pogajanja o novem večletnem finančnem okviru v času mandata te Komisije. Novi proračun nam bo pomagal izpolniti pričakovanja državljanek in državljanov o EU, ki dosega rezultate na področjih, ki so najpomembnejša in ki prispevajo k dolgoročni vzdržnosti EU.

Da bi bila močnejša, mora Evropa postati tudi učinkovitejša. Biti mora sposobna hitreje in odločneje ukrepati na številnih področjih, da bodo imeli državljani in podjetja neposrednejše koristi od prava EU. Komisija bo zato orisala, kako bi lahko EU izkoristila tako imenovane „premostitvene klavzule“ iz veljavnih Pogodb, ki nam na nekaterih področjih omogočajo glasovanje s kvalificirano večino namesto s soglasjem, če se s tem strinjajo vsi voditelji držav ali vlad. Tako bomo ravnali pri vprašanjih notranjega trga in pri nekaterih zunanje političnih odločitvah, da bi zagotovili položaj Unije kot močnega svetovnega akterja z resničnim vplivom, ob tem pa bomo posebno pozornost namenjali doslednosti in učinkovitosti teh odločitev.

Močnejša Evropa mora tudi ščititi svoje državljane in državljanke ter zagotoviti, da bodo teroristi odgovarjali za svoja dejanja. Zato bomo pred posebnim vrhom voditeljev septembra 2018 na Dunaju, namenjenim varnostnim vprašanjem, predlagali razširitev nalog novega Evropskega javnega tožilstva, da bi vključevale boj proti terorizmu.

Bolj demokratična Unija

Opraviti moramo demokratični preskok, da bi se odzvali na pomisleke in pričakovanja državljanek in državljanov. Najprej moramo poskrbeti, da bodo volitve v Evropski parlament postale več kot zgolj vsota nacionalnih kampanj in volitev v posameznih državah članicah. Zgoraj navedeni predlog Komisije, ki naj bi evropskim političnim strankam pomagal pri večji učinkovitosti, je pomemben korak v tej smeri in odraža zamisel o vodilnih kandidatih (t. i. „Spitzenkandidaten“), ki je privedla do sedanje Komisije in njenega vodstva. Srednjeročno moramo nadaljevati razmislek o nadnacionalnih listah kot načinu, da evropske volitve postanejo še bolj evropske in še bolj demokratične. Podobno bi morali pri razmisleku o institucionalnih reformah, ki lahko pripomorejo k bolj demokratični in učinkovitejši Uniji, nadalje preučiti zamisel o enem samem predsedniku Evropskega sveta in Komisije. Evropska unija je unija držav kot tudi unija državljanek in državljanov. En sam predsednik bi odražal to dvojno legitimnost naše Unije.

Komisija bo predstavila tudi svoja stališča glede morebitne vzpostavitve stalnega položaja evropskega ministra za gospodarstvo in finance. To bi povečalo učinkovitost oblikovanja politik, saj bi ista oseba usklajevala oblikovanje ekonomskih politik in ključnih proračunskih instrumentov na ravni EU in na ravni evroobmočja. Če bi bil ta minister tudi podpredsednik Komisije, pa bi se povečala tudi demokratična odgovornost. Hkrati bomo predstavili raziskovalno delo o morebitnem razvoju varnega vrednostnega papirja za evroobmočje.

Unija, ki bo bolj osredotočena na zares pomembne zadeve, mora imeti prava orodja za demokratično in učinkovito ukrepanje, kadar koli in kjer koli je to potrebno. Na podlagi dela, ki ga je ta Komisija že opravila, bi morali imeti še naprej veliko vlogo pri velikih vprašanjih.

To pomeni, da ne urejamo prav vsakega vidika vsakdanjega življenja državljanek in državljanov. Resno moramo razmisliti o tem, da bi storili manj, vendar učinkoviteje, in da bi na področjih, na katerih je to smiselno, vrnilo pristožnosti državam članicam. Na podlagi dela delovne skupine, ki jo vodi prvi podpredsednik Komisije Frans Timmermans, napovedanega v govoru o stanju v Uniji, bo Komisija predstavila svoje zamisli o nadaljnji krepitvi subsidiarnosti, sorazmernosti in boljše priprave zakonodaje, da bomo zagotovo ukrepali le tam, kjer EU prinaša dodano vrednost.

Prihodnost Evrope je odvisna od naše sposobnosti, da ohranjamo skupne vrednote, ki nas povezujejo; to so demokracija, pravna država in temeljne pravice. Spoštovanje načela pravne države pomeni neodvisno sodstvo, ki ni pod nikakršnim političnim nadzorom. To je pogoj za družbo, v kateri vladajo mir, svoboda, strpnost, solidarnost in pravičnost, ter nujno za trajnostno in pravično rast ter zaupanje v Evropo. V ta namen bomo predstavili pobudo za okrepitev uveljavljanja pravne države v Evropski uniji.

IV. DOSEGANJE BOLJŠIH REZULTATOV V PRAKSI – BOLJŠA PRIPRAVA ZAKONODAJE, IZVAJANJE IN IZVRŠEVANJE

Danes bolj kot kadar koli prej potrebujemo dobre priprave, ocene in z dokazi podprto oblikovanje politik. Vsaka odločitev in vsak predlog morata strukturirano in celovito upoštevati vsa razpoložljiva dejstva in dokaze. Tveganje je preveliko, izzivi pa preveč zapleteni, da bi se posluževali katerega koli drugega pristopa. Zato je načelo boljše priprave zakonodaje osnova vseh prizadevanj Komisije in še naprej zagotavlja, da naši predlogi temeljijo na najboljših razpoložljivih informacijah. V zadnjih letih smo poskušali bistveno več dejavno sodelovati s civilno družbo, da bi povečali legitimnost in kakovost svojega dela. Še naprej ukrepamo le na tistih področjih, na katerih je to potrebno in prinaša dodano vrednost.

Vendar pa tudi najboljši predlogi ne bodo prinesli rezultatov, če jih države članice ne bodo prenesle v nacionalne predpise in jih pravilno in učinkovito izvajale v praksi. Komisija ima kot varuhinja Pogodb osrednjo vlogo pri zagotavljanju, da se države članice tega tudi držijo. Ob koncu leta 2016 je predlagala bolj strateški pristop k politiki na področju kršitev, da bi zagotovila večjo skladnost s pravom EU³¹. Ta politika nam omogoča, da se osredotočimo na sistemske težave, pri katerih lahko z izvršilnimi ukrepi veliko dosežemo in zagotovimo hitrejšo skladnost, kadar je to pomembno. Učinkovito izvrševanje veljavne zakonodaje EU je ravno tako pomembno kot delo, namenjeno pripravi nove zakonodaje. Države članice morajo spoštovati svojo odgovornost izvrševanja pravil, ki so jih skupaj pomagale vzpostaviti. Zavezani smo doslednemu izvajanju Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje³², o katerem smo se lansko leto dogovorili z Evropskim parlamentom in Svetom.

Komisija bo v okviru svoje politike na področju kršitev še naprej podpirala države članice in z njimi sodelovala na podlagi partnerstva, da bi zagotovila, da se pravila EU uporabljajo

³¹ Sporočilo o pravu EU: z boljšo uporabo do boljših rezultatov (C(2016) 8600).

učinkovito in dosledno. Še naprej bo spodbujala posodobitev izvršilnih organov v okviru evropskega semestra in s posebno zakonodajo, če bo to potrebno. Poleg tega bo v okviru evropskega semestra državam članicam še naprej pomagala pri izboljševanju učinkovitosti nacionalnih pravosodnih sistemov in boju proti korupciji ter podpirala reforme pravosodja in pravosodno usposabljanje s sredstvi EU, vključno s pregledom stanja na področju pravosodja v EU. Podporna služba za strukturne reforme bo državam članicam še naprej zagotavljala prilagojeno podporo pri vzpostavljanju učinkovitejših institucij, trdnejših okvirov upravljanja in učinkovite javne uprave, obenem pa bo svoje dejavnosti razširila na več sektorjev in na več držav članic.

Komisija bo posebno pozornost namenjala tudi neodvisnim upravnim organom ali inšpektoratom, ki morajo biti v skladu z zakonodajo EU zadostno in ustrezno opremljeni ter imeti potrebno neodvisnost za opravljanje svojih nalog. Med drugim so to nacionalni organi, pristojni za konkurenco, nacionalni regulativni organi za sektor elektronskih komunikacijskih storitev in energetski sektor pa tudi železniški regulatorni organi, nacionalni finančni nadzorni organi in nacionalni organi za varstvo podatkov.

Z nacionalnimi organi bomo še naprej sodelovali tudi v vrsti različnih mrež, med drugim znotraj Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije, ki Komisiji in nacionalnim regulativnim organom pomaga in svetuje pri izvajanju regulativnega okvira EU za elektronske komunikacije. Ravno tako bomo sodelovali z Evropsko mrežo za konkurenco, ki prispeva k učinkovitemu in skladnemu izvajanju pravil konkurence. Enak pristop bomo zavzeli tudi v okviru mreže Evropske unije za izvajanje in uveljavljanje okoljskega prava, ki ima ključno vlogo pri spodbujanju izmenjave najboljših praks pri izvrševanju okoljskega pravnega reda in zagotavljanju upoštevanja minimalnih zahtev za inšpekcijske preglede. Nedavni sveženj o skladnosti in pomoči, zlasti enotni digitalni portal, bo državljanom in podjetjem pomagal, da v celoti izkoristijo priložnosti na enotnem trgu.

Z novim okvirom EU za varstvo podatkov bodo vzpostavljeni trdni skupni standardi varstva podatkov, ki so primerni za digitalno dobo. Predpisi, ki zagotavljajo visoko raven zaščite in hkrati ustvarjajo priložnosti za inovacije na enotnem digitalnem trgu, bodo koristili državljanom in podjetjem. Komisija bo pripravila smernice, da bodo državljan, podjetja in javne uprave pripravljeni, ko začne okvir maja 2018 veljati. Pri tem bomo tesno sodelovali z novim Evropskim odborom za varstvo podatkov, skupnim telesom nacionalnih organov za varstvo podatkov, ki bo svoje naloge začel opravljati 25. maja 2018.

Še naprej bomo krepili sodelovanje z Evropsko mrežo varuhov človekovih pravic, ki jo usklajuje evropski varuh človekovih pravic. Mreža združuje nacionalne in regionalne varuhe človekovih pravic za spodbujanje dobrega upravljanja pri uporabi prava EU na nacionalni ravni.

V. SKLEPI

Evropa ima priložnost, da v prihodnjih 16 mesecih ukrepa in prispeva k resničnim spremembam. Delovni program Komisije za leto 2018 temelji na trenutnem zagonu in določa ciljno usmerjeno agendo za dokončanje desetih prednostnih nalog in strategij, na katerih so osnovane. Leto 2018 bo za Evropo odločilno. Osredotočeni moramo biti na to, da državljanke in državljanom zagotovimo konkretne rezultate. Temu je tudi namenjena naša agenda. Poskrbeli bomo, da bodo ti rezultati preprosti in razumljivi ter da bodo prinašali dodano vrednost, ki jo bodo državljanke in državljanji v svojem vsakodnevem življenju tudi občutili.

Skupna izjava o zakonodajnih prednostnih nalogah EU, ki so jo lani decembra podpisali predsedniki treh institucij, se je izkazala kot koristna za spodbujanje hitrega napredka pri obravnavanju najpomembnejših in nujnih zakonodajnih zadev. Z veseljem pričakujemo dogovor o novi skupni izjavi treh predsednikov, ki bo zagotovila, da bodo Evropski parlament, države članice in Komisija stopali po isti poti.

Komisija bo zavzeto sodelovala z Evropskim parlamentom in Svetom, da bi Unija do leta 2019, ko se bodo državljanke in državljanji odpravili na volišča, dosegla to, kar si je zadala. Državljanke in državljanji Evrope ne bodo sodili po številu direktiv in uredb, ki jih bomo sprejeli, temveč po oprijemljivih rezultatih, ki jih bodo prinesle naše politike. Ta delovni program je podlaga za ta skupna evropska prizadevanja.